

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΛΚΟΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Β' ΧΗΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αν. Τσόχα 16
Ταχ. Κώδικας : 115 21, Αθήνα
Πληροφορίες : Δ. Στεφανίτση
Ε. Μπακούρη
Τηλέφωνο : 213-2117236-333
Fax : 210-6467725
E-Mail : alcohol_food@gcsf.gr
narkot@gcsf.gr

Αθήνα, 04/01/2018

Αριθ. Πρωτ.: 30/003/000/4726

ΠΡΟΣ:

Υπουργείο Οικονομικών

Αυτοτελές Τμήμα

Κοιν/κου Ελέγχου

Λεωχάρους 2

105 62 Αθήνα

evpre@1988.syzefxis.gov.gr

ΘΕΜΑ: «Αναφορά υπ.αριθ. 340/21.12.2017 του Βουλευτή κ. Σ. Δανέλλη»

Σχετ.: Το υπηρεσιακό σημείωμα ΑΤΚΕ 0001192 ΕΞ 2017/420/27-12-2017

Απαντώντας στο παραπάνω σχετικό με το οποίο διαβιβάσθηκε στην Υπηρεσία μας η εν θέματι αναφορά και επί των διαλαμβανόμενων στη συνημμένη σε αυτή επιστολή, όσον αφορά την αρμοδιότητα της Υπηρεσίας μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Σχετικά με την ουσία τετραϋδροκανναβινόλη (THC) :

1. Σύμφωνα με το ισχύον εθνικό νομοθετικό πλαίσιο περί εξαρτησιογόνων ουσιών (ν. 4139/2013, άρθρο 1, παρ. 3), «δεν περιλαμβάνονται στα ναρκωτικά τα ακατέργαστα συγκομιζόμενα προϊόντα που προκύπτουν από την καλλιέργεια ποικιλιών κάνναβης του είδους *Cannabis sativa* L χαμηλής περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) και συγκεκριμένα μέχρι 0,2%, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Σημειώνεται ότι η πρόβλεψη του ορίου 0,2% (2000 mg/kg) σε τετραϋδροκανναβινόλη αναφέρεται σε προσδιορισμούς που γίνονται στις επιλεγμένες ποικιλίες κάνναβης σε συγκεκριμένο χρόνο της καλλιέργειας και με συγκεκριμένο τρόπο [καν. (ΕΕ) 809/2014], και δεν αφορά στην περιεκτικότητα των ακατέργαστων συγκομιζόμενων προϊόντων σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη χρονική στιγμή, ενώ δεν υπάρχει καμιά πρόβλεψη για την περιεκτικότητα των έτοιμων προς κατανάλωση τροφίμων ή συστατικών τροφίμων.

2. Πέραν του προαναφερθέντος ορίου, δεν έχουν θεσπισθεί ανώτατα επιτρεπόμενα επίπεδα σε τετραϋδροκανναβινόλη σε τρόφιμα εν γένει σε ενωσιακό ή εθνικό επίπεδο. Δεδομένης δε, της κατά τα ανωτέρω απουσίας εναρμονισμένων διατάξεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) που να ρυθμίζουν τη διάθεση των τροφίμων στην αγορά της Ε.Ε., όσον αφορά στην παρουσία της τετραϋδροκανναβινόλης (THC), βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση της Σύστασης της Επιτροπής (ΕΕ) 2016/2115 «σχετικά με την παρακολούθηση της παρουσίας της Δ9-τετραϋδροκανναβινόλης, των προδρόμων αυτής και άλλων κανναβινοειδών στα τρόφιμα», με ενδεχόμενο σκοπό τη θέσπιση σχετικών ορίων, στο μέλλον, σε επίπεδο Ένωσης, λαμβανομένης υπόψη και της γνωμοδότησης που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων το 2015 σχετικά με τον κίνδυνο της παρουσίας THC σε τρόφιμα. Ακριβώς στο πλαίσιο της εν λόγω Σύστασης, η Υπηρεσία μας, [Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.)] θα εξετάσει σχετικά δείγματα τροφίμων που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά μέσα στο 2018, προκειμένου να αποτυπωθεί η κατάσταση της αγοράς και να εκτιμηθεί η έκθεση του ελληνικού πληθυσμού σε κανναβινοειδή.

Δεδομένου ότι η τετραϋδροκανναβινόλη (THC) συμπεριλαμβάνεται στα ναρκωτικά στο ισχύον εθνικό θεσμικό πλαίσιο (άρθρο 1 ν. 4139/2013 και Πίνακας Β του άρθρου 1, παρ. 2 του ν.

3459/2006) και η θέσπιση ειδικών διατάξεων για την παρουσία THC σε τρόφιμα εν γένει είναι σε εκκρεμότητα σε επίπεδο Ένωσης, η τυχόν παρουσία THC στο τελικό τρόφιμο ενδέχεται να πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πλαίσιο των διατάξεων του ν. 4139/2013.

Η παραπάνω θεώρηση, η οποία αποτελεί στην παρούσα φάση και το πλαίσιο κυκλοφορίας προϊόντων διατροφής από κάνναβη, αναφέρεται επακριβώς και στο αναφερόμενο, στην εν θέματι σχετική αναφορά, υπ' αριθ. 30/003/000/2907/4-10-2017 έγγραφο της Υπηρεσίας μας (Γ.Χ.Κ.) στο οποίο ουδεμία απολύτως αναφορά υπάρχει ότι τα εν λόγω προϊόντα δεν θεωρούνται τρόφιμα. Συγκεκριμένα στο προαναφερθέν έγγραφο του ΓΧΚ αναφέρεται, όπως και ανωτέρω, ότι: «...η παρουσία THC στο τελικό τρόφιμο ενδέχεται να πρέπει να ερμηνευθεί και αξιολογηθεί υπό το πλαίσιο των διατάξεων του προαναφερθέντος νόμου περί εξαρτησιογόνων ουσιών, για την εφαρμογή του οποίου αρμόδιο είναι το Υπουργείο Υγείας...» και όχι ότι «...τα τρόφιμα δεν πρέπει να περιέχουν καθόλου THC για να θεωρούνται τρόφιμα νόμιμης κυκλοφορίας ή συστατικά τροφίμων...» ή «...δεν θα πρέπει να θεωρείται προς κατανάλωση λόγω της THC...», όπως αναφέρεται στην εν θέματι σχετική αναφορά.

Β. Σχετικά με την ουσία κανναβιδιόλη (CBD) :

1. Σύμφωνα με το ισχύον σχετικό εθνικό νομοθετικό πλαίσιο περί εξαρτησιογόνων ουσιών (ΚΥΑ Αριθμ. Γ5γ οικ. 49690 ΦΕΚ 2238/Β/2017) προβλέπεται ότι στους Πίνακες των εξαρτησιογόνων ουσιών, εκτός από τις κατονομαζόμενες ουσίες περιλαμβάνονται και «τα άλατα και τα ισομερή αυτών, τα οποία εμφανίζουν σαφή εξαρτησιογόνο δράση και μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό κίνδυνο για τη Δημόσια Υγεία, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε άλλη διάταξη».

Στο πλαίσιο αυτής της διάταξης, δεν απαιτείται ρητή εξαίρεση των -πολυάριθμων- ισομερών των κατονομαζόμενων ουσιών, συμπεριλαμβανομένης της κανναβιδιόλης (CBD), εφόσον από τα δεδομένα της επιστημονικής βιβλιογραφίας δεν προκύπτει σαφής εξαρτησιογόνος δράση και σημαντικός κίνδυνος των ισομερών αυτών για τη δημόσια υγεία.

Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για την Ουσιοεξάρτηση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, στην 39^η Σύνοδο (ECDD/WHO, Νοέμβριος 2017, όπου διεξήχθη σε βάθος αξιολόγηση ψυχοτρόπων ουσιών με σκοπό την υπαγωγή τους σε καθεστώς διεθνούς ελέγχου), εισηγήθηκε την εκπόνηση κριτικής επισκόπησης για την κανναβιδιόλη (CBD) στη μορφή εκχυλίσμάτων κάνναβης και παρασκευασμάτων που περιέχουν σχεδόν αποκλειστικά CBD, σε φαρμακευτικά σκεύασματα).

Η επόμενη (40^η) Σύνοδος της Επιτροπής ECDD (Μάιος 2018) θα είναι ειδικά αφιερωμένη στην προ-επισκόπηση της κάνναβης και των βασικών συστατικών της.

2. Αναφορικά με την παρουσία κανναβιδιόλης σε τρόφιμα (συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωμάτων διατροφής), θα πρέπει να σημειωθεί ότι «εμπλουτισμένα» εκχυλίσματα (κυρίως ανθέων) κάνναβης σε κανναβιδιόλη έχουν – προς το παρόν - χαρακτηριστεί ως νέα τρόφιμα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2283 και ως εκ τούτου χρήζουν έγκρισης με βάση τον εν λόγω κανονισμό. Παρόλα αυτά η συζήτηση σχετικά με τη συγκέντρωση των εν λόγω «εμπλουτισμένων» εκχυλίσμάτων σε κανναβιδιόλη, καθώς και ο περαιτέρω χειρισμός τους στο πλαίσιο της εν λόγω νομοθεσίας της Ένωσης παραμένει σε εκκρεμότητα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αναμένεται να κλείσει μέσα στον Ιανουάριο του 2018, μετά από αίτημα της Υπηρεσίας μας που υποστηρίχθηκε από εκπροσώπους αρμοδίων υπηρεσιών άλλων κρατών – μελών.

Γ. 1. Τέλος, και όσον αφορά στην τροποποίηση του ν.4139/2013, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν αποτελεί αρμοδιότητα της Υπηρεσίας μας (Γ.Χ.Κ.), εκτιμάται ότι ο εν λόγω νόμος που αναφέρεται και καθορίζει τα περί των εξαρτησιογόνων ουσιών δεν αποτελεί το κατάλληλο νομικό πλαίσιο για θέσπιση ορίων σε τρόφιμα.

2. Πέραν όμως τούτου, στο σημείο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι:

α. Λόγω της προαναφερθείσας απουσίας ειδικής νομοθεσίας της Ένωσης για τα τρόφιμα που παράγονται από τις επιτρεπόμενες ποικιλίες της *Cannabis sativa* L, τα διάφορα κράτη – μέλη ρυθμίζουν με διαφορετικές προσεγγίσεις τη διάθεση στην αγορά τέτοιων προϊόντων, ήτοι είτε παραμένοντας στις γενικές διατάξεις περί τροφίμων της νομοθεσίας της Ένωσης και της σύμβασης του ΟΗΕ για τα Ναρκωτικά (1961), οπότε δεν επιτρέπουν τη διάθεση τροφίμων στα οποία

ανιχνεύεται THC (Ιταλία, Δανία), είτε συστήνοντας συγκεκριμένα όρια παρουσίας THC (Γερμανία, Βέλγιο), διαφορετικά για κάθε κατηγορία τροφίμων, στηριζόμενα σε εκτίμηση της επικινδυνότητας και κυμαινόμενα μεταξύ 0,005 – 10 mg/kg τροφίμου προς κατανάλωση, ανάλογα με την κατηγορία του τροφίμου, δηλ. σε κάθε περίπτωση πολύ χαμηλότερα του ζητούμενου στην εν θέματι σχετική αναφορά.

β. Η θέσπιση οποιασδήποτε εθνικής ρύθμισης που θέτει όρια ουσιών σε τρόφιμα θεωρείται τεχνικός κανόνας και υπόκειται σε διαδικασία διαβούλευσης σε επίπεδο Ε.Ε. σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 και συνεπώς τα όποια τυχόν (υπό θέσπιση) όρια δεν μπορούν να εφαρμοσθούν άμεσα.

Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης

Νικόλαος Βλάχος

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Προϊσταμένου Γεν. Δ/σης κ. Ν. Βλάχου
2. Δ/ση Αλκοόλης και Τροφίμων, τμ. Β'

Κοινοποίηση:

Β' Χ. Υ. Αθηνών

